

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget er et led i regeringens foranstaltninger med henblik på at yde hjælp til landmænd, der er kommet i økonomiske vanskeligheder.

Lov nr. 131 af 9. april 1980 om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd er gennemført som led i bestræbelserne på at hjælpe landmænd med særlige økonomiske vanskeligheder. Efter loven ydes statsgaranti for lån til sanering af gæld til landmænd, der har etableret sig eller foretaget væsentlige investeringer i driftsbygninger med henblik på animalsk produktion i tiden fra 1. januar 1974 til 31. december 1979, således at kortfristet og højtforrentet gæld afløses af mere langfristede lån i pengeinstitutterne til lavere rente. Lånene skal være afdragsfri i de første 3 år og skal derefter afdrages i løbet af de næste 10 år. Der ydes rentetilskud på 5 pct. p.a. i den afdragsfri periode.

Om den oprindelige lovs behandling i folketinget henvises til folketingets forhandlinger side 5812, 6371, 6999 og 7399.

2. Administrationen af gældssaneringsloven varetages af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning. Der har vist sig et betydeligt behov for de nævnte lån med statsgaranti. For at give landbrugets konsulenter og pengeinstitutterne den fornødne tid til at færdigbehandle et betydeligt antal resterende ansøgninger, der oplystes stadig at være under forberedelse, blev der ved hypotekbankens cirkulære af 24. november 1980 åbnet mulighed for at indsende en foreløbig ansøgning inden fristens udløb den 31. december 1980. Ved fristens udløb den 31. december 1980 er herefter til hypotekbanken indkommet i alt ca. 2.850 endelige ansøgninger om statsgaranti omfattende lån til et samlet beløb på ca. 1.090 mill. kr. Heraf er afgjort ca. 1.950 sager og bevilget eller reserveret beløb på ca. 690 mill. kr. i ca. 1.850 sager. Derudover er modtaget ca. 2.200 foreløbige ansøgninger omfat-

tende i alt ca. 840 mill. kr., det vil sige i alt ca. 5.050 ansøgninger for i alt ca. 1.930 mill. kr.

På finansloven for 1981 er optaget en tekstanmærkning til at dække behovet for statsgaranti for gældssaneringslån efter de gældende tildelingskriterier. Dette behov blev efter de da foreliggende oplysninger skønnet at udgøre et samlet antal garantiberettigede ansøgninger på ca. 3.000 med et samlet garantibeløb på 1,0-1,1 mia kr.

De bemærkes, at de 2.200 foreløbige og 400 endelige ansøgninger er modtaget i løbet af de sidste dage af december 1980.

Det antal, der nu er fremkommet, er væsentligt højere end forventet ved gennemførelsen af loven, hvor man efter de da foreliggende oplysninger antog, at gældssaneringsordningen ville komme til at omfatte mellem 1.000 og 2.000 landmænd. Som anført i lovforslagets bemærkninger var man klar over, at skønnet var behæftet med stor usikkerhed.

Det større behov må til dels anses for at være en følge af den forværrede økonomiske situation i landbruget siden lovens vedtagelse. Selvom der har været en mindre stigning i bruttooverskuddet fra driften, har denne ikke kunnet opveje en væsentlig stigning i rentebyrden. Der har derfor været et indtægtsfald i 1980, som især har ramt bedrifter med animalsk produktion, og navnlig nyetablerede og nyinvesterende landmænd, hvor rentebyrden tynger med særlig vægt. Antallet af landmænd med behov for gældssanering er derfor vokset gennem året.

3. Det er derfor regeringens opfattelse, at en udbygning af gældssaneringsloven er et nødvendigt led i den fortsatte støtte til denne gruppe landmænd, der med en høj gældsprocent i særlig grad er udsat for økonomiske problemer på grund af det høje renteniveau og vanskelighederne ved at optage lån til afhjælpning af likviditetsmangler.

Regeringen foreslår derfor, at garantirammen forhøjes til 2,5 mia kr., at fristen for ansøgning om statsgaranti forlænges til 31. december 1981 og at det almindelige maksimum for statsgaranti forhøjes fra 500.000 kr. til 600.000 kr.